

vedkommende Forretning, skulde have været 2 Aar i Virksomhed, før den kunde saa Laan, da hedder det jo i Grunden kun i Vædringsforlaget, at naar den ikke har været 2 Aar i Virksomhed, skal den have et mindre Laan, end naar den har været de 2 Aar i Virksomhed. Det fandt den ærede Ordfører var en delvis Betryggelse, men han erkendte dog samtidig, at den ikke var saa overdreven stor. Jeg mener stadig, at det er en Betryggelse, som man hverken kan kalde overdreven stor, eller som i de allerfleste Tilfælde vil have nogen Betydning. Naar en Ejer af en Fabrik ønsker i en Kreditforening at optage et Laan, fordi Ejeren skifter, da betyder det grumme lidt, at den foregaaende Ejer har kunnet have et godt Resultat af sin Fabrikvirksomhed. Det siger intet som helst om, hvorledes det vil gaa, naar den nye Ejer træder til. Naar den ærede Ordfører mente, at det betød noget, at den Forretning har kunnet rulle i det mindste i 2 Aar, tror jeg dog, at ved de fleste af den Slags Forretninger vil det ikke have nogen Betydning, naar det da ikke er en lille Forretning, hvor man sidder i en Kælder og maler Sennep; de fleste af den Slags Forretninger ville vel kunne gaa i 2 Aar, men tidt og ofte ere da saa usolide, at det kniber for dem, og saa kunde det være meget behageligt for dem at saa Laan i en Kreditforening. De kunne da have et meget pænt Resultat af fremvisse for de første 2 Aar; og skønt det maasse kun betyder en Omsætning med usolide Kunder, vilde de dog kunne opnaa en ret pæn Takstation, og saa tom endelig Kreditforeningen til at sidde med hele Ejendommen. Den ærede Ordfører erkendte ogsaa, at Frygten for det solidariske Ansvar kunde afholde Folk, som have Kredit eller Udgang til at opnaa Laan andet Steds, fra at gaa ind i Foreningen; men naar den ærede Ordfører mente, at det tidt var saaledes, at Fabrikantene i de stedlige Sparekasser skulde betale 5 à 6 pCt., da tror jeg ikke, der er Tale om det, jeg tror f. Eks., at for en Jærnstøber i en Provinsby, naar han er vel funderet og har god Kredit, vil der ikke være Tale om, at han i den stedlige Sparekasse skal betale 6 pCt. i Rente; nej, han vil kunne saa Laan ganske paa ordinær Vis i Sparekassen maasse for $\frac{1}{2}$ pCt. mere, videre ikke. Altsaa, hvis de nu udlaaene til $3\frac{1}{2}$ —4 pCt., vil han kunne saa Laanet til højst $4\frac{1}{2}$ pCt., om 6 pCt er der slet ikke Tale. Men saa er der Spørgsmaalet om, hvor stor Bægt vedkommende Laansøger vil lægge paa Frygten for det solidariske Ansvar. Da vil det vise sig, at enhver mere solid Forretnings-

mand, som ikke er henvist til at saa Laan i denne Forening, men som ad anden Vej kan skaffe sig det, sandelig vil tillægge denne Frygt en saa stor Betydning, at han holder sig udenfor denne Forening og overlader den til dem, for hvem det gælder om à toute prix at saa Penge. Den ærede Ordfører mente ikke, at det kunde skade andre Obligationsejere, men naar han saa benyttede det Argument, at det var meget ubetydeligt, hvad der blev solgt af danske Kreditforeningsobligationer i Udlandet, da tog han noget fejl; jeg tror netop, at der af forskellige Landkreditforeninger i de senere Aar er afhændet meget betydelige Poster til Udlandet og navnlig til Nordtyskland; jeg tror, at til Hamborg og flere Stæder i Nordtyskland er der gaaet store Poster af Landkreditforeningsobligationer og muligvis ogsaa Købstadkreditforeningsobligationer — jeg veed ikke, om det sidste er Tilfældet — og at det er noget, som vil skade dem. Det var heller ikke en Ting, som jeg tillagde stor Bægt eller nogen som helst Hovedsagørelse, men skade vil det, naar danske Kreditforeningsobligationer ere begyndte at blive Papirer, hvori fremmede anbringe deres Penge, at der saa ved Siden af opdukker noget, om hvilket det hedder, at det er meget daarligt, meget sløjt, og det er Kreditforeningspapir. Selv om det kun trykker Kursen $\frac{1}{4}$ pCt., betyder det dog noget; det er ganske vist et Argument, som ikke har stor Betydning, men jeg tror, at der har vist sig i de senere Aar et ret betydeligt Marked for vore Obligationer i Tyskland, og jeg kan ikke tro andet, end at det vil trykke deres Kurs paa Markedet, naar der ved Siden af disse Papirer viser sig noget, som rimeligvis vil være højst usolidt. Den ærede Ordfører udviklede, at dette Forslag aspirerede ikke til at være noget Forslag med demokratisk Stempel paa Panden; nej, det mente jeg heller ikke, men jeg mente, al det let for Omverdenen og for Fremtiden vilde saa det Udseende; det vilde meget let ske, selv om det nok saa meget bliver sagt, at det ikke er særlig demokratisk. Det vil alligevel se saaledes ud: det er fra den Side af Tinget, man har søgt at gennemføre dette Lovforslag, og gaar det galt, saa vide vi ogsaa, hvorledes det meget snart vil vende sig saaledes: det var det, vedkommende Parti den Gang vilde skaffe os. Den ærede Ordfører sagde, at det var overfor Købstæderne kun et meget lille Skridt fremad. Jeg er imidlertid bange for, at det netop ikke vil vise sig at være dette, men at det meget let bliver en Marsch paa Stedet, idet Kreditforeningen ikke bliver til noget, eller ogsaa medfører det